

معادلات بیمه‌ای با افزایش ۱۰ درصدی مستمری بازنشستگان به هم می‌خورد

احتمال همدستی دولت و مجلس در فریز حقوق مزدبگیران

به‌هم‌ریختگی عمدی ناشی از مصوبه دولت، پیامی خطرناک برای شاغلان و بیمه‌شدگان دارد که شمار چقدر بدهید، در آینده به همان نسبت انتفاع نمی‌بری بنابراین پس‌انداز خودت در حوزه بیمه را در حد کف تنظیم کن

نگاه معیشتی و تورمی ماده ۹۶، به لحاظ بیمه‌ای و اکچوئری، محاسبات و تصمیم دولت، کاملاً اشتباه است و تناسب اکچوئری را به هم می‌ریزد. تصمیم دولت برای افزایش ۱۰ درصدی مستمری بازنشستگان سایر سطوح، همه تناسب‌ها و محاسبات بیمه‌ای از نظر میزان پرداخت و سوابق اشتغال را تخریب می‌کند. صندوق تأمین اجتماعی، صندوقی مشاع است و با این تصمیم دولت، از جیب یک‌سری برای سایرین هزینه می‌شود.

– یعنی بخشی از حق الناس ضایع می‌شود؟

بله طبیعی‌ست که حقوق یک‌سری تضییع می‌شود تا منابع مشاع سازمان به کار دیگران بیاید یعنی از جیب یک عده به جیب دیگران چون دولت بابت سیاست‌های حمایتی پولی به سازمان نمی‌پردازد.

– مسأله این است که دولت با یک نگاه کوتاه‌مدت به سراغ این تصمیم رفته با این استدلال که سازمان امسال تاب‌آوری داشته باشد اما در عمل، این تصمیم، عقوبت آن دامان آینده سازمان را می‌گیرد و در بلندمدت تعادل بیشتر به هم می‌ریزد.

شما وقتی در یک سال این شیوه را مرسوم می‌کنی، یک فوندانسیون غلط ایجاد می‌کنی که اتفاقات آینده روی آن سوار می‌شود. سال آینده هر میزان در صدی به حقوق و مستمری اضافه نشود، روی این پایه غلط قرار می‌گیرد. در واقع یک جایی که شوک وارد می‌کنی، سال‌های بعد عقوبت‌ش را می‌بینی و در بلندمدت نه تنها با تمایل به حداقل پرداختی، منابع و ورودی‌های سازمان تقلیل می‌یابد بلکه حقوق مزدی بازنشستگان مشمول ماده ۹۶ تضییع می‌شود؛ حقوق همان‌هایی که امسال قرار است فقط ۱۰ درصد افزایش داشته باشند. سال بعد هر چقدر هم حقوق زیاد شود، روی این پایه ۱۰ درصدی اعمال می‌شود و در نتیجه هیچ زمان حقوق مزدی این بازنشستگان احیاناً خواهد شد، بنابراین چاره فقط و فقط اصلاح است، آن هم همین امسال و قبل از اینکه دیر شود.

تصمیمی گرفته شد راعمل کرده و اقدامی که باید برای این عزیزان در پرداخت مستمری‌های اتفاق بیفتد، انجام دهد. مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی افزود: به بازنشستگان اعلام کردم هم دولت و مجلس و هم ما به عنوان متولی امر، قطعاً تصمیم‌مان، تصمیمی خواهد بود که حقوقشان ادا شود. ما اینجا هستیم که براساس اصل ۲۹ قانون اساسی حق بازنشستگان را ادا کنیم، البته ملاحظاتی، فزاینشی هستند و حق هیأت وزیران بوده که این ملاحظات را داشته باشند.

مصوبه‌ای با امضای نمایندگان دولت بیرون می‌آید که کاملاً متفاوت است. این عدم هماهنگی هاقطعاً نارضایتی به وجود می‌آورد.

– حالا اگر رئیس مجلس نامه نزنند، چه می‌شود کرد و بازنشستگان چه راهکاری در پیش‌رو دارند؟

شیوه‌های مطالبه‌گری متفاوت است. اعتراض‌های شاغلان در حوزه کارگران زیرمجموعه دولت، موجب ابطال مصوبه افزایش ۱۰ درصدی حقوق شد. در هر صورت راه‌های متفاوت پیگیری حقوق و مطالبات را باید طی کرد. به نظر می‌آید همه راه‌های متعارف قانونی باید طی شود اما اینکه آیا منتهج به نتیجه بشود یا نه یا شرایط جدیدی بین دو حالت (بین اعلام دولت و مطالبه عمومی) اتفاق بیفتد، قابل پیش‌بینی نیست ولی قطعانه می‌توان گفت «نظام پرداخت مستمری» با این چیزی که دولت در مورد بازنشستگان موضوع مواد ۹۶ و ۱۱۱ قانون تأمین اجتماعی اعلام کرد، به شکل معناداری تغییر کرد و یک بدعت نامناسب ایجاد شد. تصمیم دولت چسبندگی‌های شدید مزدی در حوزه مستمری‌ها ایجاد کرد که مبنای دریافت و پرداخت یا همان مبنای اکچوئری را کلاً به هم ریخت. این به‌هم‌ریختگی عمدی، پیامی خطرناک برای شاغلان و بیمه‌شدگان دارد که شمار چقدر بدهید، در آینده به همان نسبت انتفاع نمی‌بری بنابراین پس‌انداز خودت در حوزه بیمه را در حد کف تنظیم کن.

– در واقع تمایل به حداقل‌پردازی در حوزه بیمه افزایش می‌یابد. درست است؟

بله دقیقاً و این باعث می‌شود که سازمان تأمین اجتماعی در بلندمدت از نظر منابع و مصارف به مخاطرات جدی دچار شود. فراموش نکنیم فارغ از نگاه حمایتی ماده ۱۱۱ و

اینهارا بیمه کن، حق بیمه را من می‌دهم، می‌توانست این تعهدات را بر گردن بگیرد. حالا که بر گردن گرفته باید بپردازد اما متأسفانه به این تعهدات پایبند نیست. حالا بازنشستگان بیشتر از اعتراض به عدم اجرای ماده ۹۶، به رویکرد دولت معترضند، دولتی که به تعهدات بیمه‌ای خود پایبند نیست ولی در مقابل افزایش قانونی حقوق بازنشستگان ایستادگی می‌کند و البته پاسخ‌قانع‌کننده‌ای نیز ندارد.

– بازنشستگان، مدام می‌پرسند اگر قرار به اصلاح نبود، چرا هیأت تطبیق به موضوع ورود کرد؟ چرا دو سه روز از رای هیأت تطبیق به عنوان موفقیت بازنشستگان یاد شد و بعد هیچ اتفاقی نیفتاد و همه چیز متوقف شد؟

این عدم هماهنگی‌ها در ساختار تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی دولت و سایر نهادهای بالادستی وجود دارد. ببینید شورای عالی کار در اسفند سال قبل افزایش دستمزد را مصوب می‌کند (با حضور نمایندگان دولت)، بعد از تعطیلات نوروز، یک عده می‌آیند مدعی می‌شوند مصوبه اشتباه بوده و تقاضای بازنگری می‌کنند. این صدها سال ناهمخوان مدام از درون دولت به گوش می‌رسد، از درون دولتی که خود پای افزایش دستمزد را امضا کرده، افرادی می‌روند مذاکره می‌کنند تا ماضاها را بر گردانند و مصوبه را تغییر دهند. بنابراین ناهماهنگی اولین بار نیست که اتفاق افتاده و این عدم هماهنگی و جزیرهای عمل کردن و نداشتن سیاست‌های کلی، مرتب تکرار می‌شود. منحصر به این موضوع نمی‌شود. قبل از این بوده و بعدها هم خواهد بود. این رویه، نابه‌سامانی ایجاد می‌کند. فرض کنید سیاست کلان دولت این بوده بیش از ۱۰ درصد به حقوق هیچ شاغل و بازنشسته غیر حداقل‌گیر اضافه نشود. بعد یک

بورورکراتیکی ندارد. همان‌طور که در مورد کارگران زیرمجموعه دولت نامه زدند و خواستار ابطال افزایش ۱۰ درصدی حقوق شدند که دولت ناچار به بازنگری در تصمیم خود شد، می‌توانستند در مورد بازنشستگان هم عمل کنند چون مسیرش همان است. در هر دو مسأله (هم افزایش ۱۰ درصدی حقوق کارگران دولت و هم افزایش ۱۰ درصدی مستمری بازنشستگان غیر حداقل‌گیر)، هیأت تطبیق قوانین به موضوع ورود کرد. در هر دو موضوع، هیأت تطبیق گزارش خود را به رئیس مجلس تحویل داد. در مورد کارگران دولت، مکاتبات با رئیس جمهور انجام شد ولی برای بازنشستگان نه. تا امروز در مورد حقوق بازنشستگان رئیس مجلس به هیأت دولت نامه نزده و درخواست ابطال مصوبه قبلی و صدور مصوبه جدید مطابق با روح ماده ۹۶ به دست هیأت دولت نرسیده است. الان سه ماه و دولت نیم از سال جدید گذشته اما هنوز تکلیف مشخص نیست و مطالبه اصلی بازنشستگان بی‌جواب مانده است. این بی‌جوابی یک پیام در دل خود دارد و آن اینکه، احتمالاً اراده‌ای در دولت و مجلس وجود ندارد و این دو نهاد به یک سازگاری یکسان رسیده‌اند که اصلاح را انجام ندهند. این بی‌توجهی هیچ معنای دیگری ندارد.

– سی و یکم خرداد رای هیأت تطبیق قوانین مجلس صادر شد. بیش از دو هفته گذشته و هنوز اراده‌ای برای اصلاح نیست و فقط از حمایت و راهکارهای جبرانی حرف می‌زنند.

دو هفته گذشته و برخی مدیران در دولت، قطعانه با افزایش قانونی حقوق بازنشستگان مخالفت می‌کنند در حالی که هر چه یک بازنشسته می‌گیرد، حاصل پس‌انداز خودش است و این را باید در کف کند. بازنشسته از کسی چیزی نمی‌گیرد و دست

بی‌جواب ماندن مطالبات بازنشستگان و رای هیأت تطبیق مجلس یک پیام در دل خود دارد و آن اینکه، احتمالاً اراده‌ای در دولت و مجلس وجود ندارد و این دو نهاد به یک سازگاری یکسان رسیده‌اند که اصلاح مزدی را انجام ندهند

همه چیز از روز هفتم اردیبهشت که مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی، مصوبه هیأت مدیره سازمان برای افزایش مستمری بازنشستگان را به هیأت دولت فرستاد، آغاز شد. بازنشستگان انتظار داشتند به سبب هر سال، دولت تأیید کننده این مصوبه باشد، مصوبه‌ای که مانند همیشه براساس افزایش دستمزد مصوب شورای عالی کار تنظیم شده بود اما یک ماه بعد، دولت با کاهش افزایش مستمری بازنشستگان سایر سطوح و محدود کردن آن به ۱۰ درصد، موجبات نارضایتی و انتقاد بازنشستگان را فراهم کرد. این موضوع به رغم ورود هیأت تطبیق قوانین مجلس به ماجرا همچنان ادامه دارد و دولت افزایش مستمری بازنشستگان را براساس الزامات ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی بازنگری نکرده است.

بیش از یک ماه مطالبه‌گری بازنشستگان کارگری هنوز به نتیجه نرسیده است. در چنین شرایطی «علیرضا حیدری»، نایب رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری در گفت‌وگو با ایلا، تصریح می‌کند: اقدام دولت، سنگ‌بنای بدعتی ناعادلانه است که در عین زیر پا گذاشتن حقوق مزدی بازنشستگان، معادلات اکچوئری و بیمه‌ای بزرگ‌ترین صندوق بازنشستگی کشور را تخریب می‌کند.

– رویکرد امروز مسئولان در قبال بازنشستگان کارگری را چطور ارزیابی می‌کنید؟ دولت هنوز مصوبه افزایش حقوق بازنشستگان را اصلاح نکرده و رئیس مجلس نیز نامه رسمی خطاب به رئیس جمهور صادر نمی‌کند. با وجود ورود هیأت تطبیق به ماجرا و رای به ابطال مصوبه به دلیل تغییر باقانون، باز هم نامه رئیس مجلس را برای مصوبه دولت نداریم. بر آید این رویکرد ده‌ها رچطور می‌بینید؟

فکر می‌کنم در سطوح عالی، هماهنگی‌هایی اتفاق افتاده که مطالبات و خواسته‌های جامعه بازنشستگان روی زمین بماند، به نظر می‌آید اراده‌ای ایجاد شده که شرایط فعلی حفظ شود. صرفاً نشوند مطالبات و اعتراضات بازنشستگان هستند و اعتقادی به بازنگری در مسأله ندارند یعنی ظاهر آهمهانگ شده‌اند تا مصوبه افزایش حقوق بازنشستگان کارگری اصلاح و بازبینی نشود.

– یعنی در سطوح عالی مجلس هم اعتقادی به بازنگری ندارند؟ ظاهر آهمین‌طور است چرا که اگر قرار بود نامه بزنند، تا حالا زده بودند. کار سخت و پیچیده‌ای نیست و مسیر

بیمه کارگران ساختمانی مسکوت مانده است

رئیس انجمن صنفی کارگران ساختمانی گفت: فعلاً اصلاحیه ماده ۵ بیمه کارگران ساختمانی خبری نیست و با توجه به لایه قدرتمند بخش ساخت و ساز کشور به نظر می‌رسد فعلاً مخالفان این طرح دست بالا را دارند. اکبر شوکت گفت: مخالفان اصلاحیه ماده ۵ بیمه کارگران ساختمانی دست بالا را دارند و توانستند جلوی ورود طرح به صحن علنی مجلس را بگیرند و ادامه داد: مجلس بدون هیچ دلیل منطقی، اصلاحیه بیمه کارگران ساختمانی را به کمیسیون اجتماعی ارجاع داد. این برای ماندن این مسئله در گذشته نیز بیمه کارگران ساختمانی به کمیسیون اجتماعی برگشت و تا رسیدن آن به صحن علنی مجلس یک سال زمان برد.

افزایش نرخ مشارکت نیروی کار در استان تهران

معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار تهران گفت: نرخ بیکاری استان تهران ۱۰۴ درصد از نرخ بیکاری کشور پایین‌تر است. به گزارش ایسنا، حشمت‌اله عسگری با اشاره به وضعیت نرخ بیکاری در استان تهران گفت: نرخ بیکاری استان تهران در بهار ۱۴۰۱ حدود ۷۸ درصد اعلام شده که ۱۰۴ درصد از نرخ بیکاری کشور پایین‌تر است. معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار تهران افزود: استان تهران جزو معدود استان‌هایی است که به صورت پیاپی نرخ مشارکت نیروی کار در آن در حال افزایش است، وی بیان کرد: نرخ مشارکت نیروی کار استان تهران در بهار سال جاری ۴۰۹ درصد است که نسبت به بهار سال ۲۰۲۰ در صد افزایش دارد. در مدت مشابه در کل کشور نرخ مشارکت ۵۰۵ درصد کاهش داشته است.

عضو هیأت رئیسه مجلس خبر داد: بررسی توضیحات دولت درباره حقوق بازنشستگان در هیأت تطبیق

عضو هیأت رئیسه مجلس با اشاره به مصوبه دولت برای تعیین افزایش حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی گفت: این مصوبه دارای مشکلاتی از لحاظ مغایرت با قانون است که هیأت تطبیق و بررسی در مجلس در حال بررسی آن است و به زودی نتایج آن اعلام می‌شود. به گزارش ایلا، حسینعلی حاجی‌دلیگانی در یک برنامه رادیویی درباره حقوق بازنشستگان از وجود برخی مشکلات در مصوبه افزایش حقوق و دستمزد بازنشستگان خبر داده و گفت: مسأله افزایش ۱۰ درصدی حقوق بازنشستگان در هیأت تطبیق و بررسی مجلس بررسی شد و در مرحله نخست بررسی‌ها، مصوبه هیأت وزیران درباره افزایش حقوق بازنشستگان ابهامات و مغایرت‌های قانونی داشت که براساس روال قانونی، آن مصوبه به هیأت دولت بازگشت داده است. دولت مجدداً توضیحاتی را ارائه داده و در حال حاضر این توضیحات در هیأت تطبیق در حال بررسی است تا مشخص شود توضیحات دولت قانع‌کننده است یا خیر. حاجی‌دلیگانی با تصریح بر این مسأله که بررسی حقوق بازنشستگان به مجلس ارتباطی ندارد، گفت: تصمیم‌گیر در این رابطه دولت است، هر چند تعیین مغایرت یا عدم مغایرت تصمیم بر عهده رئیس مجلس است. اگر توضیحات دولت قانع‌کننده نباشد، طبیعتاً این مصوبه توسط رئیس مجلس مغایر قانون اعلام می‌شود.

یک فعال حوزه کار: تحقق کار شایسته در کشور چندان ممکن نیست

یک فعال حوزه کار می‌گوید: تعریفی که سازمان جهانی کار از کار شایسته دارد به معنای دسترسی به فرصت‌های برابر میان مردان و زنان در رسیدن به کار مناسب با رعایت کرامت انسانی است. رحمت‌الله پور موسوی در گفت‌وگو با ایسنا از کار شایسته به عنوان یکی از خلأهای بازار کار کشور نام برده و می‌گوید: به طور کلی موضوع کار شایسته در اقتصادهای شایسته معنا پیدا می‌کند ولی متأسفانه اقتصاد ما با مشکلات و بحران‌های متعددی از قبیل بیکاری، قاچاق کالا، وارداتی رویه، تحریم و مسائل دیگر مواجه است و لذا تحقق اهداف سند کار شایسته به آسانی ممکن نیست. به گفته این فعال حوزه کار، در صورتی که کار شایسته در کشور اجرا شود، علاوه بر رونق اشتغال و بهبود معیشت نیروهای کار، موجب بهروری، حفظ کرامت انسانی، تولید با کیفیت و شفاف‌سازی اقتصاد می‌شود. پور موسوی معتقد است برای حفظ امنیت شغلی کارگران و بهبود شرایط کار و تولید لازم است همه بخش‌ها و سازمان‌ها و دستگاه‌های مربوطه برای تحقق اهداف سند کار شایسته همکاری کنند.

گفت‌وگو

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی:

کاهش حقوق بازنشستگان حق هیأت دولت است

هیأت‌امنا همین را پذیرفت اما اقتضائاتی در هیأت دولت مطرح است. طبیعتاً قانون‌گذار هم این اختیار را براساس ماده ۹۶ به هیأت وزیران داده که این ملاحظات و اقتضائات را در نظر بگیرد. موسوی ادامه داد: آن پیشنهادی که ما ارائه دادیم، قانون است و اینکه باید اقتضائات در دولت دیده شود هم قانون است. هر دو قانون هستند و نمی‌توانیم یک سوی قانون را ببینیم و آن سوی قانون را نادیده بگیریم. خب تصمیم نهایی در هیأت دولت با توجه به ملاحظاتی که برای مابقی صندوق‌ها وجود داشت و دیگر موارد فزاینشی در اقتصاد کلان و بخش‌های مختلف، اتخاذ شد. آنجا هیأت وزیران است و همه باید نظر بدهند و تصمیم نهایی اخذ شود.

وی افزود: البته در جلسات کارشناسی مختلفی که ما حضور داشتیم، نظرات خود را ارائه کرده بودیم و تبیین کارشناسی خودمان را داشتیم. در نهایت تصمیمی گرفته شد این بود

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی درباره مطالبه افزایش حقوق بازنشستگان غیر حداقل‌گیر تأمین اجتماعی توضیحاتی ارائه کرد.

میرهاشم موسوی در گفت‌وگو با ایسنا گفت: در ماده ۹۶ قانون تأمین اجتماعی قید شده که میزان افزایش حقوق غیر حداقل‌گیران باید براساس هزینه‌های زندگی تعیین و سپس در هیأت وزیران مصوب شود و به اجرا دربیاید. در ماده ۱۱۱ قانون تأمین اجتماعی هم آمده که میزان افزایش حقوق حداقل‌گیران نباید از حداقل دستمزد کارگران که در شورای عالی کار مصوب شده، کمتر باشد.

مدیرعامل تأمین اجتماعی با بیان اینکه ما براساس ماده ۹۶ و ۱۱۱ قانون تأمین اجتماعی مسیر افزایش حقوق‌ها را طی کرده و مصوبه هیأت امنای تأمین اجتماعی را به دولت ارسال کردیم، گفت: این تصمیم، تصمیم بخشی و سازمانی ما بود و